

And רבא is according to ר"ח

ורבא כרב חסדא –

OVERVIEW¹

The גמרא explained that the reason רבא maintains that we cannot accept the עדים since these עדים were already contradicted concerning אכילה, is because רבא agrees with רב חסדא that עדים המוכחים are פסול for all testimony. תוספות finds this assumption to be in contradiction with another ruling of רבא.

תוספות asks:

ואם תאמר אם כן אמאי חשיב רבא במרובה (בבא קמא דף עב, ב ושם דיבור המתחיל אין) –

And if you will say; if this is true; that רבא agrees with ר"ח that עדים who contradict each other are פסול for all עדויות, then why does רבא consider in פרק מרובה –

ובפרק זה בורר (סנהדרין דף כז, א ושם דיבור המתחיל אין) עד זומם חידוש הוא –

And in בורר זה בורר that an עד זומם is a novelty. The novelty of עד זומם is that you believe the עדים who are being מזים over the עדים who are being מזומם –

ואין לך בו אלא משעת חידוש² –

And therefore, since it is a חידוש, you cannot retain in this חידוש of believing the מזימין and discrediting the מזומים only from the time of its חידוש. The עדים זוממים become discredited from the time of the testimony of the מזימים and onwards. However any testimony they gave prior to becoming זוממין עדים, even if it was given after the testimony for which they ultimately became זוממים עדים, that testimony is valid. This is the basis for רבא's ruling (according to one opinion) that עד זומם מכאן ולהבא הוא נפסל³. The question is; if רבא agrees with רב חסדא, what is the חידוש of זוממים עדים –

והלא מה שהוא נפסל אינו חידוש –

For is it not so, that the fact that the עד זומם becomes פסול, that is not a חידוש –

דהא מן הדין היה להיות לשניהן פסולים כמו בשני כתי עדים המכחישות זו את זו –

For rightfully the ruling should be that they should both be פסול; the עדים and the עדים זוממים for they are contradicting each other. Therefore they are just like two groups of עדים who contradict each other. In that case both groups are פסול; this is the ruling of רב חסדא, to which רבא agrees. The same should apply to the עדים זוממים and the מזימים עדים.

¹ See 'Overview' to ד"ה אמר ליה.

² Logically the עד זומם should become פסול from the time of the original testimony. For it is at that time that he lied. We are not aware of it till the actual הזמה, but the פסול is on account of his lying. רבא agrees to this logic. However the fact that עד זומם חידוש הוא precludes us from acting on the logic. Rather we maintain חידושו אין לך בו אלא חידוש.

³ See previous ד"ה אמר ליה.

אם כן לא הוי חידוש אלא מה שהמזימין כשרים –

Therefore there is no חידוש in the פסול of the עדים זוממין. It is to be expected; for every הזמה is also implicitly a הכחשה but rather the **only** חידוש is **that the מזימים are כשרים**; even though the עדים זוממין contradict the מזימין, nevertheless the מזימין are believed and are כשרים. This should not affect the פסול of the עדים זוממין. Since there is no חידוש in their הזמה, they should be למפרע פסול, from the time they gave the testimony which leads to their הזמה. Why therefore does רבא maintain that נפסל הוא ולהבא הוא נפסל since it is a חידוש, when in reality it is not a חידוש.

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דרבא דאמר חידוש הוא לא הוי אלא לפי המסקנא דאתי שפיר כרב הונא:
And the זומם עד **said that** רבא maintains that גמרא **is a חידוש, this applies only according to the conclusion** of our גמרא **that רבא can rightfully agree with** רב הונא, who maintains that the עדים שני כתי עדים המכחישים remain (פסול באותה עדות, where they are כשרים) (except for עדות רבא, where they are כשרים). If רבא agrees with רב הונא, then the fact that the עדים זוממין are פסול for all עדות, that is a חידוש, therefore חידוש משעת חידוש, and that is why עד זומם מכאן ולהבא הוא נפסל.

SUMMARY

The idea that עד follows the ruling of רב הונא that by תרי ותרי the עדים remain כשרים.

THINKING IT OVER

From answer it seems that when the גמרא assumed that רבא כרב חסדא, then רבא could not maintain חידוש הוא עד זומם. However in a previous תוספות,⁴ it is clearly stated (according to one answer) that our entire סוגיא (including that רבא כרב חסדא) must follow the view of עד זומם חידוש הוא?⁵

⁴ דף לא, א ד"ה אמר ליה

⁵ See מהרש"א